

Oost west, thuis best

Eén huishouden, één adres, zo luidt de norm.
Maar deze vier mensen pakken het – bewust of
noodgedwongen – anders aan.

INTERVIEWS **Joanne Wienen** FOTOGRAFIE **Tom ten Seldam**

Maartje de Jong
en haar gezin wonen
met Maartjes ouders in
een kangoeroewoning
– twee zelfstandige
woningen onder één
dak – in Haaren.

Maartje (48): 'We wonen in een oude boerderij op een erf van vijfhonderd vierkante meter. Samen met mijn man en drie kinderen van twaalf, veertien en zestien woon ik in het achterste gedeelte waar ooit de stallen waren. Mijn ouders wonen in het klassieke voorhuis. We hebben allebei een eigen voordeur, maar kunnen via tussendeuren ook binnendoor. Toen we tien jaar geleden in dit huis trokken, spraken we af dat we netjes buitenom zouden lopen als er geen spoed is. In de praktijk gebruiken we vaak de tussendeuren omdat dat makkelijker is. Het was mijn moeder die deze woonvorm voorstelde toen dit perceel vrijkwam. Een droomplek, maar te groot en te duur voor ons alleen. Ik heb getwijfeld of ik wel met mijn ouders wilde samenwonen en maakte me zorgen om onze privacy, maar ik zag ook al snel de voordelen. Onze kinderen waren destijds nog jong. Als mijn man en ik uit eten wilden, zetten we gewoon de tussendeur open en hielden opa en oma een oogje in het zeil. We leiden onze eigen levens, maar denken altijd aan elkaar. Als ik naar de

**Ik moet er
goed op letten
dat ik wel
mijn eigen leven
blijf leven**

bakker ga, bel ik mijn moeder of ze nog iets nodig heeft, en als mijn moeder ziet dat ik druk ben, staat er 's avonds een grote pan nasi op het fornuis. Voor mijn kinderen is het samenleven met familie vanzelfsprekend. Dat vind ik mooi. Tien jaar geleden waren mijn ouders nog redelijk actief. Nu zijn ze tegen de tachtig en is er, vooral voor mijn vader, meer zorg nodig. Praktische dingen zoals wassen of verschonen doe ik niet, maar alles daaromheen wel. Ik rij heen en weer naar het ziekenhuis, onderhoud contact met

artsen en instanties, zorg dat er voldoende hulp is en ondersteun mijn moeder waar nodig. Mijn ouders hebben altijd duidelijk gezegd dat ze zo lang mogelijk thuis willen wonen. Dat ik hen daarbij kan helpen, vind ik fijn. Toen ik opgroeide, ging mijn moeder een paar keer per week naar haar vader, die zorg aan huis nodig had. Het zorgen voor elkaar heb ik van haar meegekregen. Mijn ouders zijn er altijd voor me geweest. Ook toen ik zeven jaar geleden mijn eigen bedrijf begon,

hebben zij me onvoorwaardelijk gesteund. Tegelijkertijd is het ook pittig. Mijn twee broers, die verder weg wonen, kunnen makkelijker afstand nemen. Ik moet er goed op letten dat ik wel mijn eigen leven blijf leven en genoeg tijd voor mijzelf en mijn gezin maak. Vriendinnen zeggen weleens: ik zou niet kunnen wat jij doet, en dat snap ik. Zo dicht bij elkaar wonen vraagt veel, maar als je regelmatig een uur moet rijden om voor je ouders te zorgen, is dat óók zwaar. Met de toenemende vergrijzing zal er steeds meer mantelzorg nodig zijn. Ik geloof dat deze manier van wonen de toekomst heeft. Het is intensief, maar heel bijzonder. Ik zou nooit meer een andere keuze maken.' ►

JASJE SEZANE. T-SHIRT COSTES. JEANS H&M. SNEAKERS ARIGATO. SIERADEN PRIVÉBEZIT

Sering zou het liefst alleen wonen, maar woont noodgedwongen samen met een huisgenoot in Amsterdam.

Sering (35): 'In mijn huidige huis, een souterrain van vijftig vierkante meter, woon ik nu acht jaar. Ik heb een eigen slaapkamer, maar deel de keuken, badkamer en woonkamer met mijn huisgenoot. Als pedagogisch medewerker werk ik op onregelmatige tijden en begeleid en coach ik de hele dag jongeren. Aan het eind van de dag heb ik het nodig om echt even tot rust te komen. Daarom wil ik graag een plek voor mezelf, maar het is moeilijk om iets te vinden. Als vrijgezel met een normaal salaris kan ik geen kant op. Een koophuis kan ik wel vergeten. Ik kijk weleens op funda, maar de prijzen zijn gewoon te hoog. Meer dan twaalfhonderd euro wil ik niet aan huur uitgeven, anders hou ik nauwelijks geld over om van te leven, maar vind daar maar wat voor in de vrije sector. Mijn moeder zegt dat ik met een woning kleiner dan vijftig vierkante meter geen genoeg moet nemen, maar zelf vind ik de grootte niet zo belangrijk. Als er maar een aparte slaapkamer is. Twee zou nog beter zijn, want ik heb een kindertwens. Ook in een studiootje kun je een kind grootbrengen, maar dat is niet ideaal. Ik kijk elke dag op WoningNet om te zien of er nog nieuwe huizen worden aangeboden. Soms reageer ik net

op het goede moment en sta ik in de top 10 om te bezichtigen. Maar dan kijk ik na een werkdag nog eens en ben ik naar plek 130 gezakt. Kennelijk zijn er dan allemaal mensen met een urgentieverklaring boven gekomen. Zelf kom ik daar niet voor in aanmerking.

Met vriendinnen heb ik het vaak over hoe moeilijk het is om een huis te vinden, al delen we niet allemaal dezelfde ervaring. Sommigen komen in aanmerking voor sociale huur. Anderen wonen samen en delen de huur met hun partner, weer anderen konden met een beetje hulp van hun

ouders iets kopen, en soms is het ook gewoon een kwestie van mazzel hebben. Natuurlijk gun ik het hen allemaal van harte, maar ik gun het mezelf ook. Ik had niet verwacht op deze leeftijd nog een huis te moeten delen. Soms vraag ik me af of ik toch de stad uit moet, maar Amsterdam maakt mij juist zo gelukkig. Ik woon hier al twaalf jaar, al mijn vrienden wonen hier. Ik wil niet in mijn eentje ergens opnieuw beginnen.

Leuk is anders, maar het zit niet in me om bij de pakken neer te gaan zitten.

Gelukkig heb ik mazzel met mijn huis-

genoot. Hij werkt meestal tot 's avonds laat door en heeft een druk sociaal leven, dus ik heb het rijk vaak alleen. Het huishouden komt daardoor ook vooral op mij neer, maar dat vind ik niet erg. Ik maak liever wat extra schoon dan dat ik bij iemand op de lip zit. Als we elkaar zien maken we een praatje, maar onze communicatie gaat vooral via WhatsApp. Omdat mijn situatie wel prima is, voel ik niet een enorme druk om te verhuizen. Frustratie helpt me ook niet sneller aan een huis, dus ik probeer vooral de leuke dingen van deze situatie in te zien. Ik woon op een prachtige plek aan de gracht en heb leuk contact met mijn burens. Dat eigen huis komt er ooit wel! ▶

Ik had niet verwacht op deze leeftijd nog een huis te moeten delen

Michael den Oudsten woont bij zijn ouders in Lopik.

Michael (27): 'Op mijn 22ste kocht ik samen met mijn toenmalige vriend een nieuwbouwhuis in Nieuwegein. Het was een buitenkans: oude kantoorpanden werden omgebouwd tot mooie appartementen en wij werden ingeloot. Helaas ging mijn vriend er nog vóór de eerste steen was gelegd met een ander vandoor. Even overwoog ik hem uit te kopen en er alleen te gaan wonen, maar ik kon de hypotheekkosten net niet in mijn eentje ophoesten. Er zat niets anders op dan bij mijn ouders te blijven wonen, en daar zit ik nu, ruim vijf jaar later, nog steeds.

Als coördinator administratie bij een compressorfabrikant verdien ik te veel voor sociale huur, maar niet genoeg om naast de huur voor een vrijesectorwoning ook nog leuk te leven. Het liefst zou ik iets kopen, maar tot nu toe vis ik steeds achter het net. Ik verdien inmiddels bijna duizend euro meer dan vijf jaar geleden, maar omdat de hypotheekregels zijn veranderd en de huizenprijzen zijn meegestegen, heb ik daar niets aan. Huizen die ik me kan veroorloven, staan in Zeeland, Groningen of Limburg. Vast heel leuke plekken om te wonen, maar voor mij te ver weg van mijn

werk in Rotterdam of mijn vrienden, die vooral in de omgeving van Utrecht wonen. Samenwonen met een huisgenoot heb ik overwogen, maar dan loop ik waarschijnlijk tegen dezelfde dingen aan als nu met mijn ouders. Ik ben mijn ouders dankbaar dat ik nog bij hen kan wonen, kosteloos ook nog eens, maar hoe ouder ik word, hoe meer ik verlang naar een eigen plek. Mijn ouders vinden het niet erg als het huis wat rommeliger is, terwijl ik van opgeruimd hou. Ik zou mijn schouders erover op kunnen halen, maar ik ben nogal een flapuit. Soms móét ik er gewoon iets van zeggen.

Dan botst het weleens tussen ons. Mijn slaapkamer is twee bij vier vierkante meter, dus veel ruimte om me terug te trekken is er niet. Ik ga veel de deur uit, sporten of naar vrienden. De meesten van hen hebben koophuizen of wonen samen. Ten opzichte van hen voel ik me zwaar achterlopen.

In gesprekken met anderen probeer ik het onderwerp wonen te vermijden. Het voelt ongemakkelijk om te moeten zeggen dat ik nog thuis woon. Mensen reageren vaak begripvol, maar zelf ben ik toch

bang dat mensen denken dat ik onvolwassen ben of een moederskindje. Het is voor mij zelfs reden om even niet te daten. Dan hoeft ik ook niks uit te leggen. Mijn doel is om binnen twee jaar een eigen huis te vinden, want ik zie mezelf niet op mijn dertigste nog bij mijn ouders wonen. Volgens mij heb ik niet heel hoge eisen. Een appartement ergens in de randstad, in een leuke wijk, het liefst met meerdere slaapkamers zodat ik ruimte heb om de voorraad van mijn bedrijfje in edelstenen en mineralen op te slaan. Het voelt op dit moment nog als zoeken naar een speld in een hooiberg, maar ik hou hoop. Ooit zal het me toch moeten lukken. ▶

Het is zelfs
reden om even
niet te daten.
Dan hoeft ik
ook niks uit
te leggen

HAAR EN MAKE-UP: CARMELITA MATAMOROS, STYLING: LOTUS COERSE, TRUI: CALVIN KLEIN, BROEK: DRYKORN

Michèle Rhoda

is lid van een woonvereniging. Ze woont in de Vrouwenschool, een oud kloosterpand in Nijmegen, samen met achttien andere vrouwen tussen de 25 en 68 jaar.

Michèle (28): 'Als student heb ik ook met anderen samengewoond. Destijds kon ik niet wachten om een plek voor mezelf te hebben. Maar toen ik eenmaal een eigen appartement had, begon ik de saamhorigheid en verbinding met mijn huisgenoten te missen. Ik woonde op een mooie plek die ook nog eens goed te betalen was, maar vond het alleen wonen maar saai. De Vrouwenschool ontdekte ik per toeval, toen ik zocht naar een ruimte waar ik mijn werk als holistisch therapeut en reikimaster kon uitvoeren. Het is een voormalig kloosterpand dat dertig jaar geleden is gekraakt en sindsdien dienstdoet als een woon-werkpand waar vrouwen met elkaar wonen en werken. Ik begon hier vorig jaar mijn praktijk en dit jaar ben ik er ook gaan wonen. Het is precies waar ik naar op zoek was. We dragen samen de zorg voor het pand en elkaar, maar tegelijkertijd heb ik ook 65 vierkante meter aan eigen woonruimte waar ik mij kan terugtrekken als ik daar behoefte aan heb. Op mijn gang wonen nog zes anderen, met hen deel ik een keuken, twee badkamers en twee toiletten. Het is hier geen studentenwoning: we hebben een schoonmaakrooster waar mensen zich ook aan houden en we hebben allemaal een eigen keukenkastje en plek in de badkamer. Daardoor ontstaan er geen

Als een van ons ziek is, wordt meteen aangeboden om te koken of boodschappen te doen

irritaties of ergernissen. Het scheelt ook dat iedereen bewust kiest voor deze manier van samenleven. Dat moet ook wel, want er wordt wel iets van je gevraagd. Elk lid is mede-eigenaar van het pand en we moeten het samen onderhouden. Eens in de zes weken hebben we een vergadering, vier keer per jaar een klusdag en er zijn werkgroepen die bijvoorbeeld over de financiën, de tuin of de werving en selectie gaan. Zelf ben ik secretaris van het bestuur en zit ik in de kapelgroep die de verhuur van de gemeenschappelijke kapel organiseert. Binnen woonverenigingen kan het nog

wel eens botsen tussen mensen, maar hier hebben we eigenlijk nooit gedoe. We stemmen overal over en iedereen krijgt kans om van zich te laten horen. We doen ook veel dingen die ons met elkaar verbinden. Soms wordt er een kampvuur aangestoken of gaan we samen naar een feestje. Laatst kwam ik thuis van vakantie en lag de tuin vol met mensen die lagen te zonnen. Dat is toch leuker thuiskomen dan in een leeg appartement. Het voelt fijn om in de nogal individualistische samenleving van vandaag te leven in een bubbel waarin mensen

er voor elkaar zijn. Door mijn werk in de ggz weet ik hoe belangrijk het is om een vangnet te hebben, een netwerk van mensen die om je geven en naar je omkijken. Precies dat is wat ik hier heb gevonden. Als een van ons ziek is, wordt meteen aangeboden om te koken of boodschappen te doen. Wanneer ik iemand een tijdje niet heb gezien, check ik even of alles goed gaat. Als mijn buurvrouw eten overheeft, vraagt ze mij of ik misschien nog wat wil. En als ik thuiskom van mijn werk, kom ik op de gang altijd wel iemand tegen met wie ik dan een praatje maak. Deze manier van wonen is misschien niet voor iedereen weggelegd, maar ik ben echt megablij met mijn keuze om zo te wonen. Ik zou niet meer anders willen.' ●